

והתחזקו בתורה משום שזכו
לכל זה, אם לא.

ומה הארץ השמנה היא אם רזה.
מהתורה תדעו מה הארץ, מה
אותו עולם, אם מרבה טובה
עלינה ליושביה, או אם ממעיט
ממנו פלוג. ה'יש בה עץ אם אין.
ה'יש בה עץ החיים לעולם
ולעולמי עולמים, או שצדור
החיים נמצא בתוכה, אם לא.

ויעלו בנגב ויבא עד חברון. ויעלו
בנגב, בני אדם נכנסים לתוכה
בנגב, בלב עצל, כמי שמשתדל
בחנם, ביבש, שחושב שאין בה
שכר. רואה שעשר העולם הזה
אבד בגללה, חושב שהוא הכל.
בנגב, כמו שנאמר (בראשית ח) חרבו
המים, ומתרגמים נגיבו.

אחר כך - ויבא עד חברון. עד
שכא להתחבר בה, קורא ושונה
בה. ושם אחימן ששי ותלמי, שם
רואה פלוגים רבים, טמא וטהור,
אסור ומותר, (כשר ופסול) ענשים
ושכרים. אלה אותם דרכי
התורה, דקדוקי התורה. ילידי
הענק, שנולדו מצד הגבורה.

וחברון שבע שנים נבנתה - אלה
אותם שבעים פנים של התורה.
שבעים פנים יש לה, לכל צד
עשר. וחברון, זו התורה, מי
שמשתדל בה נקרא חבר. לפני
צען מצרים. שנינו, יש תורה מול
תורה, והיגו תורה שבכתב ותורה
שבעל פה. וזה (מלכות) חברון.

מתורה שבכתב יוצאת, כמו
שנאמר (משלי ו) אמר לחכמה אחתי
את. וזו נבנתה שבע שנים,
שבגלל זה נקראת בת שבע, לפני
צען מצרים, כמו שנאמר (מלכים א-
ה) ותרב חכמת שלמה מחכמת
כל בני קדם ומכל חכמת מצרים.
ויבאו עד נחל אשכול - אלה
אותם דברי אגדה, דרשה,
שתלויים מצד האמונה. ויכרתו

דאשתדלו בפולחני, ואתקיפו באורייתא, בגין
דזכו לכל האי אי לא.

ומה הארץ השמנה היא אם רזה. (במדבר יג)
מדאורייתא תנדעון מה הארץ. מה
ההוא עלמא אי אסגי טיבו עלאה ליתבהא,
או אי אזעיר מנה פלוג. ה'יש בה עץ אם אין,
האית בה אילנא דחיי, לעלם ולעלמי עלמין,
או אי צדורא דחיי אשתכח בגווה, אם לא.

(דף ק"ט ע"א)

ויעלו בנגב ויבא עד חברון. (במדבר יג) ויעלו בנגב,
בני נשא סלקין בגווה בנגב, בלבא
עצלא, פמאן דאשתדל במגנא, בנגיבו,
דחשיב דלית בה אגר, חמי דהא עותרא דהאי
עלמא אביד בגינה, חשיב דכלא הוא. בנגב:
כמה דאת אמר (בראשית ח) חרבו המים,
ומתרגמין נגיבו.

רבתר ויבא עד חברון, עד דאתי לאתחברא
בה, קארי ושאני בה. (במדבר י"ג) ושם
אחימן ששי ותלמי, תמן חמי פליגן סגיאיין,
טמא וטהור, אסור ומותר, (נ"א כשר ופסול) עונשין
ואגריין. אלין אינון ארחי דאורייתא, דקדוקי
אורייתא. ילידי הענק, דאתילידו מסטרא
דגבורה.

וחברון שבע שנים נבנתה, אלין אינון שבעין
אנפין דאורייתא, שבעין פנים אית לה,
לכל סטרא עשרה. וחברון, דא אורייתא, מאן
דאשתדל בה אקרי חבר. לפני צוען מצרים,
תניגן אורייתא אית לקבל אורייתא. והיינו
תורה שבכתב, ותורה שבעל פה. והאי (מלכות)

חברון. מתורה שבכתב נפקת. כמה דאת אמר
(משלי ו) אמור לחכמה אחתי את. והאי נבנתה
שבע שנים, דבגין כך אקרי בת שבע. לפני
צען מצרים, כמה דאת אמר (מלכים א ה) ותרב